

๕๑

เน มิ รา ช ช า ต ก บ า เ พิ ญ อ ธิ ษ ฐ า น บ า ร มี (๗)

ทาน พวกพาลชนเมื่อให้ ก็ให้ได้ยาก กุศลธรรม พวกพาลชนเมื่อทำ ก็ทำได้ยาก พวกอสังตบุรุษย่อมไม่ทำตามสังตบุรุษธรรมของสังตบุรุษ พวกอสังตบุรุษดำเนินตามได้ยากแสนยาก เพราะฉะนั้น การไปจากโลกนี้ของพวกสังตบุรุษ และพวกอสังตบุรุษจึงต่างกัน พวกอสังตบุรุษย่อมไปสู่นรก พวกสังตบุรุษย่อมเป็นผู้ดำเนินไปสู่สวรรค์

เนมิราชชาดก บำเพ็ญอุชิฐานบารมี (๗)

๔๖๖

พระรัตนตรัย คือ พุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ และสังฆรัตนะ เป็นสมบัติอันล้ำค่ากว่ารัตนะใดๆ ในโลก เพราะเป็นที่พึ่งทั้งในโลกนี้และโลกหน้า เป็นสิ่งที่เราต้องแสวงหา ต้องปฏิบัติเพื่อเข้าถึง และเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับรัตนะทั้งสามให้ได้ พระรัตนตรัยนี้เป็นสิ่งที่เราควรยึดเป็นสรณะที่พึ่งที่ระลึกตลอดไป ส่วนสรรพสิ่งในโลกเป็นเพียงเครื่องอาศัยสำหรับสร้างบารมีเท่านั้น ไม่ได้มีไว้ให้ยึดมั่นถือมั่น เราเกิดมาเพียงอาศัยสิ่งเหล่านี้สร้างบารมีเท่านั้น คิดอย่างนี้จะได้มุ่งแสวงหาสิ่งที่เป็นสาระของชีวิต เป็นความจริงอันประเสริฐของพระอริยเจ้าที่เรียกว่า อริยสัจ มีใจมุ่งตรงต่อหนทางพระนิพพาน ชีวิตเราจะได้เข้าถึงความสุขที่แท้จริง

มีวาระพระบาลีใน มัจฉริสูตร ว่า

“ทุทุททำ ททมานานัน	ทุทุกรั กมมกุพพตัง
อสนโธ นานุกุพพนติ	สตัง ธมโม ทุนนุโย
ตสฺมา สตมฺจ อสตมฺจ	นานา โทติ อโธ คติ
อสนโธ นิรยํ ยนฺติ	สนโธ สคฺคปรายนา

ทาน พวกพาลชนเมื่อให้ ก็ให้ได้ยาก กุศลธรรม พวกพาลชนเมื่อทำ ก็ทำได้ยาก พวกอสังตบุรุษยอมไม่ทำตามสังตบุรุษธรรมของสังตบุรุษ พวกอสังตบุรุษดำเนินตามได้ยากแสนยาก

เนมิราชชาตก บำเพ็ญอธิษฐานบารมี (๗)

๔๖๓

**เพราะฉะนั้น การไปจากโลกนี้ของพวกสัตบุรุษ และพวก
อสัตบุรุษจึงต่างกัน พวกอสัตบุรุษย่อมไปสู่นรก พวกสัตบุรุษ
ย่อมเป็นผู้ดำเนินไปสู่สวรรค์”**

คติในสัมปรายภพของสัตบุรุษและอสัตบุรุษ หรือภาษาที่
เข้าใจกันง่าย ๆ คือระหว่างคนดีกับคนชั่ว หรือคนพาลกับบัณฑิต
นั้นแตกต่างกันมาก และไกลกันยิ่งกว่าฝั่งของมหาสมุทรฝั่งนี้กับ
ฝั่งตรงกันข้าม หรือไกลกันยิ่งกว่าแผ่นดินกับท้องฟ้า เพราะอยู่
คนละด้าน คือ ถ้าทำบุญไว้มากๆ เมื่อละสังขารแล้ว ย่อมไป
เสวยสุขอยู่ในโลกสวรรค์ ซึ่งอยู่สูงจากโลกมนุษย์นี้ขึ้นไปไกลมาก
ส่วนผู้ที่ประกอบอกุศลกรรมไว้มาก ครั้นละโลกไป ย่อมต้องลงสู่
อบายภูมิไปเสวยทุกข์ในนรกขุมต่างๆ ซึ่งอยู่ลึกมาก อันเป็นไป
ตามกำลังวิบากกรรมที่ได้ทำไว้ครั้งที่ยังเป็นมนุษย์ ความ
แตกต่างในสัมปรายภพของผู้ทำบุญและบาปจึงไกลกันเช่นนี้

แม้มนุษย์ส่วนใหญ่จะเข้าใจเรื่องนรกสวรรค์บ้าง แต่ยังไม่
แจ่มแจ้งเพราะมองไม่เห็น จึงยังมีความประมาทในชีวิต
และเพราะไม่พบกัลยาณมิตร บางครั้งจึงหลงผิดไปเบียดเบียน
ผู้อื่นให้ได้รับความเดือดร้อน ไม่ว่าจะเป็นด้วยวิธีใด ด้วย
ความตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตาม ผลที่ออกมาย่อมต้องได้รับผล
กรรมแสนทุกข์ทรมานอย่างที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ เพียงแต่

เนมิราชชาดก บำเพ็ญอุชิฐานบารมี (๗)

๔๖๘

ช้าหรือเร็วเท่านั้น ฉะนั้นอย่าได้ประมาทสร้างกรรมอันเป็นทุกข์
เข็ญให้กับตัวเอง เหมือนอย่างสัตว์นรกที่พระเจ้าเนมิราชไป
พบเห็นมาด้วยตาเนื้อของท่าน ซึ่งหลงพ้อได้เล่าเมื่อคราวที่แล้ว

*ขณะที่มาตลีเทพสารธินำพระเจ้าเนมิราชผู้สั่งสมบุญ
บารมีไว้มากจนรำลือไปถึงสวรรค์เพื่อไปสู่สวรรค์ชั้นดาวดึงส์นั้น
ระหว่างการเดินทางสู่เทวโลก พระเจ้าเนมิราชอยากเห็นเหล่า
สัตว์ที่ตกไปในอบายภูมิว่า มีความเป็นอยู่อย่างไรบ้าง นรกเป็น
อย่างไร วิบากกรรมอันทุกข์ทรมานของผู้ทำบาปกรรมไว้เป็น
อย่างไรบ้าง มาตลีเทพสารธิจึงได้แสดงให้ดูด้วยเทวานุภาพ

ซึ่งในครั้งนี้ ระหว่างทางพระองค์ได้พบเห็นสัตว์นรกที่
กำลังถูกสุนัขเคี้ยวกิน มีทั้งสุนัขแดง สุนัขดำ ผู่งแฉ่ง ผู่งกาที่
น่ากลัวมากๆ กำลังเคี้ยวกินสัตว์นรก สถานที่ของสัตว์เหล่านี้
เป็นที่ที่มาตลีเทพบุตรเคยเห็นมาก่อน จึงได้ใช้เทวานุภาพ
บันดาลให้พระราชาเห็น พระเจ้าเนมิราชทอดพระเนตรเห็นแล้ว
ถึงกับสะดุ้ง ทั้งสงสารและหวาดกลัว นึกไม่ถึงว่า สัตว์ในนรกแห่งนี้
จะได้รับทุกข์ทรมานแสนสาหัสสาครรจ์มากกว่าการถูกทรมาน
ในโลกมนุษย์มากนัก พระองค์ได้ตรัสถามถึงวิบากกรรมของสัตว์
เหล่านี้

เนมิราชชาตก บำเพ็ญอธิษฐานบารมี (๗)

๔๖๕

มาตลีเทพบุตรตอบว่า “สัตว์เหล่านี้เคยเป็นผู้ตระหนี่เหนียวแน่น มีบาปกรรมประจำใจ มักด่าบริภาษ เบียดเบียนสมณพราหมณ์ผู้ประพฤติปฏิบัติชอบ ใช้วาจาเหมือนหอกเหมือนดาบ คอยทิ่มแทงเชือดเฉือนคนอื่นบ้าง กล่าววาทะกระทบกระเทียบให้เขาเจ็บใจบ้าง สัตว์เหล่านี้มีกรรมหยาบช้า ครั้นละโลกแล้ว จึงมาเป็นสัตว์นรกถูกฝูงสุนัขฝูงกาเคี้ยวกินเช่นนี้”

ส่วนสัตว์นรกบางพวกชอบโก่งลูกหนี เพราะอาศัยความโลภในทรัพย์สมบัติของคนอื่น จึงสร้างพยานเท็จขึ้น ทำให้คนอื่นมีหนี้สินล้นตัว และอาศัยเล่ห์เหลี่ยมในการทำธุรกิจที่ไม่ถูกต้องเป็นคนมักทำความชั่วเอาวัดเอาเปรียบคนอื่นเป็นปกติ จึงต้องร้องให้ตื่นนอนอยู่ในหลุมถ่านเพลิงที่เผาไหม้ตัวเช่นนี้

จากนั้น มาตลีเทพสารก็ได้ขับรถต่อไป บันดาลให้เห็นเหล่าสัตว์ ที่กำลังถูกนายนิรยบาลจับเท้าขึ้นข้างบน เอาศีรษะลงล่าง โยนลงไปในห้องโลหะที่ร้อนแรงในโลหกุมภินรก พระเจ้าเนมิราชตรัสถามว่า “ทำไมสัตว์เหล่านี้จึงมาตกอยู่ที่นี้ มาตลีเทพสารทูลว่า “เป็นเพราะสัตว์เหล่านี้มีจิตใจหยาบช้า ถูกอกุศลเข้าถึงจิตให้กระทำความผิดต่อสมณพราหมณ์ รังแกท่านไม่ให้อยู่เป็นสุขในการบำเพ็ญสมณธรรม มีความเห็นผิดเป็นชอบ เห็นกงจักรเป็นดอกบัว จึงต้องตกในโลหกุมภินรก

เนมิราชชาดก บำเพ็ญอุชิฐานบารมี (๗)

๔๓๐

อันร้อนแรงนี้”

พระเจ้าเนมิราชทรงเห็นนายนิรยบาลเอาเชือกเหล็กที่
ลูกโปลงเป็นไฟ ผูกคอสัตว์นรกแล้วดึงขึ้นมาตัดคอ ให้แช่น้ำ
ร้อนแล้วโยนทิ้ง บางที่ตัดศีรษะโยนลงไปในน้ำร้อน กลายเป็น
สัตว์นรกหิวขาด จึงได้ถามบุพกรรมที่ทำไว้ มาตลีเทพบุตรตอบว่า
“ที่เป็นเช่นนี้เพราะครั้งเป็นมนุษย์ มักจับนกมาฆ่า ตัดคอนกทิ้ง
แล้วเอาตัวไปทำเป็นอาหารบ้าง นำไปขายเลี้ยงชีพบ้าง กรรมนั้น
จึงส่งผลให้มารับเคราะห์กรรมอันทุกข์ทรมานในนรก”

เมื่อพระราชาทรงตรวจดูนรกไปเรื่อยๆ เห็นแม่น้ำน้ำ
ร้อนรมย์ที่มีสายน้ำไหลไปตามปกติสัตว์นรกไม่อาจทนความกระหาย
เพราะเราร้อนเนื่องจากถูกเพลิงเผาไหม้ จึงเดินย่ำแผ่นดินโลหะ
ที่ลูกโปลงลงสู่แม่น้ำ ทันใดนั้นเอง น้ำดื่มนั้นก็กลับกลายเป็น
แกลบและใบไม้ลูกโปลง สัตว์นรกไม่อาจทนความกระหาย ต่าง
เคี้ยวแกลบและใบไม้อันลูกโปลงด้วยไฟ กินดื่มแทนน้ำ แกลบ
และใบไม้นั้นก็เผาร่างกาย แล้วไหลออกทางส่วนล่าง สัตว์นรก
ไม่อาจทนทุกข์ทรมานนั้น พวกมันประคองแขนทั้งสองร้องไห้เสียง
ระงมอย่างน่าสงสาร

พระเจ้าเนมิราชทอดพระเนตรเห็นดังนั้น จึงตรัสถาม
เหมือนทุกครั้งที่ผ่านมา มาตลีเทพสารทูลว่า “สัตว์เหล่านี้ มี

เนมิราชชาตก บำเพ็ญอุชิฐานบารมี (๗)

๔๓๑

การงานไม่บริสุทธิ์ เป็นผู้เห็นแก่ได้ มีความโลภฝังติดอยู่ในใจ เวลาขายข้าวเปลือก จะเอาข้าวเปลือกที่มีเมล็ดสมบูรณ์ผสมกับ เมล็ดลีบให้คนซื้อ ชอบขายของเทียม ของปลอมและโกงคนอื่น เพราะกรรมนั้นเป็นเหตุ จึงทำให้ต้องมาชดใช้กรรมในนรกขุมนี้”

ครั้นเคลื่อนราชรถต่อไปเพื่อดูขุมอื่น ทรงพบเห็นนาย นิรยบาลจำนวนมาก กำลังล้อมเหล่าสัตว์นรก เหมือนนายพราน ล้อมฝูงกวางในป่า แล้วเอาอาวุธชนิดต่างๆ ยิง และตีแทงสัตว์ นรก ทำให้ร่างกายของสัตว์นรกเหล่านั้นเป็นช่องปรุไปหมด เหมือนใบไม้เก่า ต่างร้องโหยหวนอย่างน่าเวทนา

พระเจ้าเนมิราชทอดพระเนตรเห็นดังนั้น อดที่จะตรัสถามมาตลีเทพสารทิไม่ได้ว่า “ทำบาปกรรมอะไร จึงมาเสวยทุกข์ เช่นนี้” มาตลีตอบว่า “เมื่อครั้งยังเป็นมนุษย์ สัตว์เหล่านี้ไม่ เลี้ยงชีพโดยสุจริต ไปขโมยของของคนอื่น ขโมยข้าวเปลือก ทรัพย์สิน เงิน ทอง แปะ แกะ ปศุสัตว์ วัว กระบือของชาวบ้านเป็นอาจिन ทำให้เจ้าของได้รับความเดือดร้อน เพราะกรรมที่ทำไว้นั้น ทำให้ ต้องมาเสวยทุกข์ทรมานในนรกขุมนี้”

จะเห็นว่า กรรมที่ทำไว้ในโลกมนุษย์ จะตามส่งผลถึง ภพชาติหน้า และบางอย่างยังตามส่งผลอีกหลายภพหลายชาติ เราต้องระวังอย่าได้พลั้งพลาดไปทำกัน ต้องมีสติยับยั้งให้ดี ไม่

เนมิราชชาดก บำเพ็ญอุทฺธฐานบารมี (๗)

๔๓๒

ล่วงเกินใครด้วยกาย วาจาและใจ และหมั่นสร้างบุญกุศลให้เต็ม
ที่ ชีวิตของเราจะได้ปลอดภัยจากภัยในอบายภูมิ ห่างไกลจาก
บาปอกุศลที่จะมาสู่ตัวเรา จะมีแต่บุญกุศลอุ้มชูชีวิตให้เจริญรุ่ง
เรืองยิ่งๆ ขึ้นไป คอยบันดาลความสำเร็จให้บังเกิดขึ้นในชีวิต
การสร้างบารมีของเรา ฉะนั้นอย่ามองข้ามบุญและบาปแม้เพียง
เล็กน้อยว่าจะไม่ให้ผล ขอให้ละบาปทุกชนิด ทำแต่บุญกุศล และ
ทำใจให้ผ่องใส เราจะมีสุคติโลกสวรรค์เป็นที่ไปกันทุกคน

